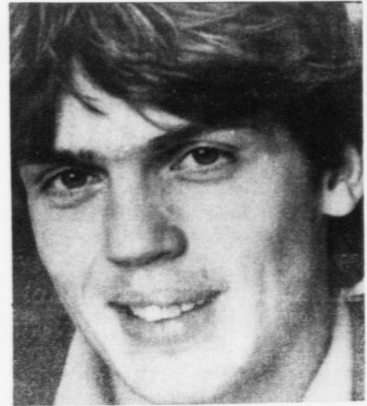

Heldur eitt sjúkrahús sum virkar enn trý amputerað sjúkrahús

»Orðaskiftið um sjúkrahúsverkið hefur altíð verið sera kensluborið. Hesum hava nógvir politikkarar gjørt sær dælt av, og tí hava vit fingið ein sjúkrahúsbygnað, ið als ikki hóskar til lága fólkatálið í landinum. Støðan, ið landið er komið í, krevur at vit eisini hyggja »realistiskt« upp á sjúkrahúsviðurskiptini. Vit eiga at gera tað, ið best gagnar heildini«, skrivar Eiríkur Lindenskov m. a. í hesi grein um sjúkrahúsviðurskiptini.

Sjúkrahúsverkið hefur fingið nógva umrøðu seinastu tíðina. Tað kundi nú ljóðað so væl at fólk søgdu sína hjartans meining um hetta - fyri okkum øll so týðningarmikla - sjúkrahúsverk. Men soleiðis hefur tó ikki verið.

Í Dimmalætting hósdagin ber javnaðartingmaðurin, Sverri Midjord, síni nú so væl kendu sjónarmið fram um sjúkrahúsviðurskipti í Føroyum. Hann hevur fingið ta fatan, at fólk norðanfjörðs halda, at allur Føroya búskapur er tongdur at Suðuroyar- og Klaksvíkar Sjúkrahúsi. Sverri harmast um at sjúkrahúsviðurskiptini ikki verða umrødd á tann hátt, tey høvdu uppiborið. Her skal eg geva honum púra rætt. Lítli hevur »seriøsiteturin« verið, tá talað hevur verið um hesi viðurskipti - tíverri hava politikkararnir helst verið mest »óseriøsir« í hesum sambandi.

Øll eiga skatta-krónurnar

Síðani nemur hann við

útbyggingina av Suðuroyar Sjúkrahúsi og sigur, at tey í Suðri »hava verið so lagaligir og givið nakað út...« og sipar til, at 4 milliónir eru fluttar av kontoini til útbyggingina har suðuri, til rakstur á Landsjúkrahúsinum. Hann sigur, at pengarnir eru »tiknir frá okkum og fluttir til rakstur í Tórshavn...«. Soleiðis ber kanska til at síggja hetta, men vit eiga at minnst til, at tær fáu skattakrónurnar, ið landskassin fær inn, tær eiga vit øll - her er ikki spurningur um at taka frá nokrum ella at geva nokrum.

Skulu vera realistisk

Hann seir óbeinleiðis sum ultimatum, at verður útbyggingin stöðgað, fær tað politiskar avleiðingar. Hetta er »óseriøst«, tí vit eiga øll - og serliga okkara

fólkavaldi - at síggja, at í dag mugu vit venda hvørjum oyra. Tí eiga vit sjálvsagt at hyggja eftir øllum flögum, um tær eru »neyðugar« ella ikki. Einstakir lögtingsmenn skulu ikki sita krampaktiga og halda upp á sitt. Tá Sverri og hinir javnaðarmennirnir eru farnir so langt, sum at taka frá fólkapensjónistum, eru kúvendir og taka fullt og heilt undir við fólkaflakkinum við lønarskerjingum, seta karensdagar í verk, stytta barnsbúðarfarloyvið og mong onnur borgarlig sjónarmið, so skulu teir eisini hyggja »realistiskt« upp á sjúkrahúsverkið.

Eg fari eisini at misteinkja Sverra fyri »óseriøsitet«, tá hann sigur at »...so skuldi lítið verið til hindurs fyrir at niðurlagt tey mest krevjandi figgarligu viðurskiptini á

Landsjúkrahúsinum, og í staðin fyrir gjørt meira brúk av Ríkishospitalinum, tí tað er lættari at flyta sjúklingar úr Tórshavn til København, enn tann skipan, sum út tilmæla í sambandi við ætlanir tykkara...«.

Er tað veruliga so, at ein av okkara fólkavald- u lögtingsmonnum - hjá javnaðarflokkinum enntá - í heila tíkið hugsar soleiðis: At niðurlægja virksemin á Landsjúkrahúsinum og í staðin fyrir at nýta Ríkissjúkrahúsið í Keypmannahavn? Hevði tað so verið tað, at hann vildi flutt tað til Suðuroyar, men til Keypmannahavnar... - Hann náði meg!

Skal gagna øllum

Hetta ber brá av lokálnationalismu so tað forslar: »Fáa vit einki, skulu tey heldur einki hava!«. Ávaratos - vit føroyingar mugu taka annað skinn um bak og ikki øvunda og misteinkja hvønn annan soleiðis. Nógva okkara eru so trongdskygd og á tremur við undirlutakenslum, so vit síggja ikki bóin fyrir grasi. Útgangspunktið má verða, hvat gagnar best heildini. Tá sparast skal,

mugu vit kanna eftir hvat vit hava ráð til og síðan hvussu vit best nýta pengarnar.

Sverri leggur eisini eftir býráðsliminum, Tórinni Smith, tí hann hevur sagt sína hugsan um sjúkrahúsviðurskiptini - og tað hóvaði eftir øllum at døma ikki Sverra. Hann sigur, at Tórinni verður ikki valdur í býráðið, um hann hevur hasa hugsanina, tí tað bógva so nógvir suðringar í Havn. Og teir góðtaka ikki tilfikt, sigur Sverri. Og nú venda vit aftur til »seriøsiteturin«: Vit í Havn plaga ikki at hugsa um, hvørt vit nú eru havnarmenn, klaksvíkingar, danir ella kollfirdingar. - Nei - vit eru øll havnarfólk - og borgarar í Havn og soleiðis velja vit bæði fólk, ið eru ættað av bygd, úr Havn og onnur, hvørt um annað at umboða okkum í býráð ella á tingi.

Ikki tað sama í Havn, sum á bygd

Annars skilji eg ikki ta fávitskutu undirlutakenslurnar, ið summi hava yvir fyrir Havnini. Tað hevur verið nevnt »bygdamening«, at draga stovnar, ið nátturliga eiga at liggja í Havn, út á bygd. Tað tykist, sum um tey, ið fyriskipað hava, vilja skapa smáar »Havnir« kring um í landinum. Tey vilja hava allar teir møguleikar, sum eru í Havn. Hetta ber ikki til. Tað er bara so. Ynskja fólk allar hesar møguleikar, so er bert at flyta til Havnar. Fyritreytirnar fyrir at bógva í Havn og at bógva á bygd eru og verða ikki tær somu!

»Bygdameningin« hevur útskil verið fullkomuliga misskilt. Hon hevur heldur elvt til bygdalmenning - nú verður drigið í land aftur við at flyta og leggja saman stovnar, ið lokalt politikkarar hava spjatt um landið, við tí úrsliti, at teir eru vordnir

nógva dýrari at reka.

Atli Dam segði tað, nú figgarlógin varð lögð fram. At nú er tað álvara! Vit mugu síggja realitetin í eyguni - vit hava næstan ongar pengar at reka samfelagið fyrir, tá tær føstu útreiðslurnar eru tiknar frá - bara einar 6 - 700 milliónir!

Sakligt og erligt orðaskifti

Sjúkrahúsverkið hefur verið eitt »tabu«-evni í Javnaðarflokkinum. T. v. s. at vit helst ikki hava skula tosað um henda spurning, tí onkur hevur óttast fyrir, at vit kanska ikki høvdu somu meining. Vit síggja nú, at hetta hevur ikki verið rætt. Nógva betur hevði verið, um vit fyrir langari tíð síðani høvdu havt tosað um henda spurning. Eitt opið og erligt orðaskifti er altíð gagnligt.

Almanna landsstýrismaðurin, Jóannes Eidesgaard, hevur sagt, at vit mugu reka tað samfelagið, vit hava ráð til. Tí eiga vit eisini at vera realistisk - eisini á sjúkrahúsinum, og duga at síggja, at vit heldur skulu hava eitt sjúkrahús, sum virkar, enn trý amputerað sjúkrahús, ið útflyta sjúklingar til onnur lond.

Eiríkur Lindenskov

